VALTAKUNNANSYYTTÄJÄNVIRASTO

Muistio

Toiminnan tuki
Christer Lundström

2.5.2017

Dnro 42/61/17

Lakivaliokunnalle

Valtioneuvoston selonteko 4/2017 vp. julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2018 - 2021

Valtioneuvoston selonteossa 4/2017 vp. julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2018 – 2021 tuodaan oikeusministeriön hallinnonalan osalta esille, että toiminta sopeutetaan tiukkenevaan talouteen hallitusohjelmassa päätetyillä säästötoimenpiteillä, ulosoton rakenneuudistuksella, hallinnonalan tietojärjestelmiä kehittämällä ja oikeudenhoidon kehittämisohjelman toimenpiteillä.

Heti alkuun on todettava, etteivät edellä mainitut uudistukset merkittävästi vähennä syyttäjien työmääriä, eivätkä näin korvaa niitä henkilöstömenetyksiä, jotka kehykset tulevat aiheuttamaan syyttäjälaitokselle.

Uusi AIPA-tietojärjestelmä tulee rikosasioiden osalta käyttöön aikaisintaan kehyskauden puolessa välissä. Siihen saakka järjestelmän rakentaminen tulee edellyttämään syyttäjälaitokselta noin 5,3 M€:n panoksen kehysrahoituksesta. Koska syyttäjälaitoksen siirtyvät määrärahat ovat hyvällä tasolla, investointi kyetään arvion mukaan rahoittamaan siirtyvällä määrärahalla edellyttäen, että hanke pysyy kustannusarviossa. On myös välttämätöntä, että poliisi saa oman Vitja-tietojärjestelmänsä toteutettua tässä samassa aikataulussa, jotta kaavaillut hyödyt syntyisivät.

Tämän jälkeen ei enää muuhun kehittämiseen ole käytettävissä siirtyvää määrärahaa. Jotta syyttäjälaitos selviytyisi alenevilla kehyksillä tehtävistään, olisi kiireellisesti käynnistettävä uusia työtä säästäviä lainsäädäntötoimia.

Oikeusministeriölle osoitetun kehyksen puitteissa ministeriö on osoittanut syyttäjälaitokselle seuraavat määrärahakehykset:

Muistio

Toiminnan tuki 2.5.2017 Dnro 42/61/17
Christer Lundström

2017	2018	2019	2020	2021	
44 758	43 321	42 609	43 235	43 235	(1000€)
	-3,2%	- 1,6%	1,5%	-0,0%	

Vahvistetut kehykset tulevat kehyskaudella edellyttämään syyttäjälaitoksen henkilöstön vähentämistä noin 15 syyttäjähtv:llä ja noin 15 toimistohtv:llä. Se tarkoittaa noin 4 000 ratkaisematta jäävää asiaa vuodessa. Edes ripeä oikeusturvaohjelman täysipainoinen täytäntöönpano ei tuo syyttäjälaitokselle vastaavaa helpotusta työmäärissä. Kehysten valossa oikeusturvaohjelman kaikki rikosprosessiin liittyvät esitykset tulisi saada nopeaan valmisteluun ja mahdollisimman pikaisesti toteutettua, jotta rästi ei kehittyisi sietämättömäksi ja oikeusturva rikosasioissa murenisi.

Syyttäjälaitoksen määrärahakehykseen sisältyy vuonna 2018 0,8 M€:n ja vuodesta 2019 alkaen 1,3 M€:n leikkaus liittyen summaaristen sakkoasioiden käyttöalan laajentamiseen. Tämä säästö on selkeästi ylimitoitettu. Vuonna 2017 syyttäjälaitoksen arvioidaan ratkaisevan noin 40 000 summaarista sakkoasiaa ja niihin kulunee alle 5 htv:tä. Uusi lainsäädäntö tulee edellyttämään muutoksia poliisin Patja-tietojärjestelmään. Tämän vuoksi uudistus ei ennätä vielä vuonna 2018 tuomaan työnsäästöä syyttäjälaitokselle. Ne asiat, jotka siirtyisivät summaaristen sakkoasioiden piiriin, siirtyisivät kirjallisesta rikosprosessista tähän menettelyyn. Näitä asioita käsittelevät S11 vaativuustason syyttäjät. Näin ollen säästövaikutus on enimmillään 0,6 M€. Oikeusministeriön laskelmat pohjautuvat kaikkien asioiden keskimääräislukuihin.

Kehysriihessä hallitus osoitti sisäiseen turvallisuuteen lisäpanostuksen. Tästä määrärahasta osoitettiin poliisille 33,5 M€:n lisäpanos. Keskeisiä sisäisen turvallisuuden teemoja kehyspäätöksen mukaan ovat maahanmuutto, rajaturvallisuus, kyberturvallisuus, rikostorjunta ja terrorismin torjunta. Tällä lisäpanoksella voidaan arvioida selviävän sellaista rikollisuutta, mikä olisi ilman lisäpanosta jäänyt selvittämättä. Tämä on sinänsä hyvä asia. Syyttäjälaitoksella ei alenevilla kehyksillään ole kuitenkaan mahdollisuutta vastata tähän haasteeseen. Vastaava lisäpanostus olisi ollut välttämätön myös syyttäjälaitokselle, jotta rikosprosessiketju toimisi. Myös tuomioistuimet olisivat ilmeisesti kaivanneet lisäpanostusta. Tarkkaa tietoa ei tässä vaiheessa ole käytettävissä siitä, miten poliisi tulee käyttämään saamaansa

Albertinkatu 25 A PL 333
00181 Helsinki
Puh 010 362 0800, 0100 86 300
Fax 010 362 0888

Muistio

Toiminnan tuki 2.5.2017 Dnro 42/61/17
Christer Lundström

lisäresurssia. Varovainen arvio on kuitenkin se, että syyttäjälaitoksen määrärahaa tulisi tällä perusteella korottaa ainakin 3 M€:llä.

Albertinkatu 25 A PL 333
00181 Helsinki

Puh 010 362 0800, 0100 86 300
Fax 010 362 0888